

POSTANOWIENIE

26 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B. K.
przeciwko C. spółce jawnej w B.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej C. spółki jawnej w B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 29 czerwca 2022 r., V AGa 80/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od C. spółki jawnej w B. na rzecz B. K. kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwana C. spółka jawna w B. w sprawie z powództwa B. K. o zapłatę wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 29 czerwca 2022 r.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne na gruncie stosowania

art. 382 w zw. z art. 235² § 1 pkt 5 w zw. z art. 458¹⁰ k.p.c. w zakresie, w jakim sąd drugiej instancji jest uprawniony do oparcia swoich ustaleń wyłącznie na ustaleniach sądu pierwszej instancji, rezygnując z określonego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozważenia zarzutów apelacji, w tym wynikających z niej wniosków dowodowych i pominięciu dowodu z zeznań świadka w postępowaniu gospodarczym wskutek niezasadnego zastosowania art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa i prawidłowej wykładni, jak również w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Natomiast nie jest to ogólnodostępny środek zaskarżenia orzeczeń,

który umożliwia rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu uregulowana w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony tylko do zbadania przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. Zatem nie służy merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie wystąpienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący ma obowiązek wskazać i uzasadnić określoną przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W ten sposób ustawodawca zmierzał do zagwarantowania,

że skarga kasacyjna jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie

tych przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione wyłącznie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie będzie instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. W związku z tym, nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest zaś rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne musi być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie zostać przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Skarga kasacyjna pozwanej nie zawiera argumentów dostatecznych, które pozwalają uznać, że skarżąca skutecznie wykazała, że w sprawie została spełniona przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Wskazać należy, że kwestia dopuszczalności opierania się przez sąd drugiej instancji na ustaleniach faktycznych poczynionych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nie stanowi *novum* i była wielokrotnie rozważana przez Sąd Najwyższy. W orzecznictwie wskazuje się, że akceptując ocenę dowodów dokonaną w pierwszej instancji sąd drugiej instancji nie ma obowiązku przytaczania przyczyn, dla których poszczególnym dowodom przyznano albo odmówiono mocy dowodowej; może poprzestać w tej mierze na uznaniu za własne poczynionych ustaleń faktycznych, z zastrzeżeniem obowiązku odniesienia się do

zarzutów apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.) (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 16 lutego 2017 r., I CSK 212/16; z 14 września 2017 r., V CSK 666/16; z 6 grudnia 2017 r., I CSK 136/17; postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lipca 2013 r., II PK 68/13).

W tym kontekście zasadne jest również powołanie się na stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym, z ustanowionego obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji w art. 378 § 1 k.p.c. nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające uznaje się odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia. Warto podkreślić, że fakty ustalone przez sąd drugiej instancji w wyniku swobodnej oceny prawidłowo zgromadzonego materiału dowodowego nie mogą być podważane w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.) i stanowią wiążącą Sąd Najwyższy podstawę faktyczną rozważań prawnych (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Apelacyjny rozważył postawione w apelacji zarzuty, zaś podstawą tych rozważań był cały materiał dowodowy zgromadzony w sprawie. Nie ulega wątpliwości, że sąd drugiej instancji ustalił, że pozwana nie złożyła reklamacji w terminie określonym w art. 568 k.c., który jest terminem zawitym. Natomiast po jego upływie roszczenia o obniżenie ceny lub odstąpienie od umowy wygasły, a więc nie mogły być skutecznie dochodzone przed sądem. W skardze kasacyjnej pozwana ograniczyła się do kwestionowania ustaleń faktycznych dokonanych przez sądy, wskazując przy tym, że Sąd Apelacyjny bezpodstawnie pominął dowód z zeznań świadka. W tym zakresie należy wskazać, że zgodnie z art. 458¹⁰ k.p.c. dowód z zeznań świadków ma charakter subsydiarny i jest możliwy tylko, w sytuacji gdy po wyczerpaniu innych środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione istotne okoliczności dla rozstrzygnięcia sprawy. Dowód taki jest dopuszczalny wówczas gdy strona wykaże, że nie może przedstawić dokumentu z przyczyn od niej niezależnych.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała, że sąd drugiej instancji bezpodstawnie pominął dowód z zeznań świadka. W związku z tym, przedstawione w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne nie ma waloru nowości i nie jest zagadnieniem istotnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju prawa. W głównej mierze zagadnienie prawne wskazane przez skarżącą stanowi polemikę ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego zawartym w uzasadnieniu wyroku. Powyższe pozwala na przyjęcie, że skarżącej chodzi wyłącznie o poddanie zaskarżonego orzeczenia kontroli kasacyjnej, a nie o wykazanie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy uznał, że nie ma innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[SOP]

[ms]